

Čudno rešenje.

Je gora pri Radolci, ki v zračno nebo zre,
Pri gori bleda skala — pravlica tak pove:—
Na skali sedel enkrat i molil je pastir —
Za skaloj verh obraščen, živini stermi tir.
Na skali bil je fantič, vesel je gledal dol,
Je vidil venc gorovja, dolin, ravnin i polj, —
Ni mogel se načudit Boga mogočnosti;
Potem od dela vtudjen zadremlje bez skerbi.
Pobožnemu mladenču se sanja dobro vse:
Kak Bogu nja molitev vselj dopadljiva je,
Nebeški svit obdaja na temu svetu ga,
Hlepi zaspati večno, da' duša k Bogu šla.
Presvetih duhov sbori po rajdi se versté,
Za ajini trume svitlé tud angelcov hité,
Vse lepo, krasno, čudno mladenču to se zdi,
U sladkih takih sanjih na skali gor zaspi,
Na skali majhni, ozki — ubog mladenč nezna,
Kak je nevarno spati, kak tik stoji grob;
Le zmežit se, i večni je tmasti grob odpert,
Le zmežit se, za zmirač objela bi ga smert.
Je celo uro dremal — preveč sdaj nagne se,
Ah strašno se je nagnul, čez skalo zverne se,
U grozi še zavikne: „Marija jezerska!“ —
In čudo glej! bez rane je padel dol na tlá.
Na Bleškem je otoku Marije jezerske
Prelepa cerkev svete device milostne, —
Ondašni prebivavci pobožno spomnejo
Še zdaj se na mladenča življenje rešeno.

Vr - i.

Domohod sina.

(Resnična prigodba po Lumiru.)

Bil je pred nekaj letami na Krakovskem učilišču mlad človek iz Varšave. Med tim navstanejo leta 1846 politični nemiri. Tudi naš mladenč se zaplete in pobegne taj na Prusko; v Kozli so ga vendar zasačili in ruskej

vlasti izročili. Obsodijo in pošlejo ga v ledeno Sibirijo. — Pride do Irkucka — in najde tam na svoje veliko veselje nekega ruskega polkovnika — svojega davnega prijatelja. Mlad prognanik, drag prijatelj, se mu vsmili. Oberne se taj na carja s prošnjo, da bi mu dovolili, ga svojemu polku uverstiti. Tako pretečejo jima neke leta v Irkucku; kar pride polkovniku povelje, se v Varšavo podati. S tim je bila dana polkovniku priložnost svojemu prijatelju naj večo radost pripraviti; on piše do Petrograda, da bi mu pripustili, mladega prognanika pod lastno odgovornostjo seboj u Varšavo vzeti. Vlada mu tudi to njegovo željo izpolni, vendar še pristavi, da se mora prognanik gotovo spet nazaj podati in svojo kazen prestati, če se ravno polkovnik do svoje službe v Irkucku morebiti več ne poverne. — To veselo novico zaslišati, ni imela radost mladenca ne konca ne kraja.

V Varšavi bi imel predrago mater spet viditi, se k njenim persam pritisniti, vse žalosti in radosti ž njo oplakovati; to je bilo več, kakor bi si bil v najslajših senjih senjali zamogel. Matka, Varšava in spomini otroških lēt so ga nesli na perutih čez stepe in večne snēgove. Predolga cesta se mu je zdela kratka pri spominu blažene dobe sopetnega videnja in sprotnega spoznanja. Že si v mislih predstavlja, kako tiho čez stopnjice lazi, znani prag prestopuje, serce mu tolče, solze ga posilijo in temno se mu dela v očeh; — že v duhu kliče: mamka! že sliši glas: predragi moj sinko! — in v solzah se objemate dve serci s nebeškim čutom, obopolno ljubēznijo . . .

Kdor še ne vė, kaj je na ptujem živeti — kdor ni še zapustiti moral preljubljeno domovino, drage starejše — kdor se ni spet s gorečim plamenom ljubezni k njim vračal—kdor še ni s neskončno žalostjo in tugo od svojih in domovine slovo jemal — kdor brez nade jih spet viditi, vse kar mu je naj dražše opustil — kdor pri ločitbi še ni gledal v obupajoče oko svojih preljubljenih — kdor ni počutil gorečo solzo v dragem, poslednjem celovu (poljubljenju) — zarēs te ne vė, kaj je ljubiti domovino, narod, starejše! — Te ne ve, kaj je slo o jemati in se spet viditi; te ne vė za tugo in kopernenje po svojih; te tudi ne bode veroval tugi, žalosti in kopernenju nesrečnega prognanika! . . .

Po čelej cesti so ga take misli zanimale. Varšava že pred njim stoji! Močno mu tolče serce v persih; napenja oči, da bi saj dimnik domačega ognjišča zagledal. — On je molčal; zakaj ni mu bilo dano besede, povedati ali popisati vznotrajni čut in boj . . .

Pripeljata se s polkovnikom do gostivnice. Berš mu dovoli svojo mater obiskati; v petih urah se imá vendar spet vernuti.

Kot na perutih zleti naprej — v jednom skoku je hotel vse ulice in pregraje preskočiti, ki so ga od matere ločile. —

Na cesti ga sreča prijatelj, ga ustavlja — mu roko podaja, ali on nikogar ne vidi: k materi! k materi! Že gre okoli doma, v katerem je naj lepše dni svojega življenja preživel — ne vidi ga; — le k materi, k materi!

Na vratih pocingla — odpirajo mu; na nikogar se ne ozre, kakor strēla lēti po stopalnicah. Že je pred dvermi jispe preljubljene matere, že prijema s roko za kluko — odpre . . .

V tem trenutku stopi iz stranske čumnate žena v črnem oblačilu. „Koga iščete, gospod?“ ga popraša.

Prognanik povzdigne oči — pogledata — spoznata se: bila je to stara služabnica njegove matere, která ga je kot dète pèstovala. — Od nje se nesrečni dozvè, da je pred nekoliko dnevi zamerla ta, za katero je živel; vèeraj je bilo odpeljano nje telo na pokopališèe Povazkovsko.

Prežalostna novica — ni ga vsmertila.

Precej se odpelje v drožki na pokopališèe.

Tiho in gluho povsod na polju smerti; samo jedini grobar je ravno novi grob poravnoval. „Grobar!“ se oberne mladencè k njemu — pokažite mi grobnico rodovine ††† — „ali rajše grob moje matere, která je bila vèeraj pokopana.“ — Grobar se zgovarja, brani in dela težkosti . . .

— „Dobro vam plačam;“ in odpre listnico polno bankevcev, vzeme 10 rublovi papir, ter ga mu podá. Grobar je zdaj berž sama dobra volja, pokaže mu vhod do grobnice in ko je sin polu hvaležnosti in ljubèzni do dariteljice svojega življenja glavo pripognal, do pozemaljskega nje prebivališèa vstopiti — ga mahne grobar s lopato, železom okovano po glavi — in nekoliko težkih ran ga je na vèke s materjo združilo, predenj se je kej tacega nadjal.

Nastopi večer — prognanik se ne verne; polkovnika začne že skrbeti, ker je bil za njegovo osebo odgovoren. V domišljijah in strahu je celo noè prebdel. Zjutrej se podá sam v matersko stanovanje. Tu zve, da je mati zamerla in da se je sin k njenemu grobu zapeljati dal. Polkovniku je bila znana ljubèzen sina do svoje matere; bil je taj prepričan, da celo noè nje groba zapustil ni. Pelje se na pokopališèe do Povazek! Polje smerti je bilo pusto in tiho, samo jedini grobar je na nekem grobu dèlal. Polkovnik pristopi k njemu in ga ojestro poprašá: ali ni bilo tukaj tega in tega èloveka?

Grobar mesto odgovoriti se nevljudno na njega otresne. Polkovnik se močno začudi nad nenadano nevljudnostjo in prudkostjo; še ojestrej ga izprašuje, pri prièi mu vkaže resnico obstati . . .

Hudodelnik ves zmočen vzdigne lopato, mahne — gotovo bi ga bil k smerti zadel, èe bi se mu ne bil polkovnik vmaknul . . . Grobarja so prijeli in zaperli; — telo prognanika je bilo pa najdeno, ko je še znamenje življenja od sebe dajalo.

A. J.

Kupala molikovavska boginja v slovenskom uvaženji. *)

Kupala, Kupava, tudi Vesta, Reja i Tla (lat. Tellus) imenovana je bila Rajniga ter Zemeljna hèi, i po greškoj pravlicè supruža Zatorniga. Bregi su rekli, da je rodila obe Azii, bilša v zakonè z najvišim bogom. V Pešenè je bil veliki kamen nje podoba. Toti kámen je bil, kakor pripovedujeju, iz nebes na zemlju padel. V tom mestè je imela lep hram. Nekteri praviju, da je bila Manova i Dindumua hèi. Man i Dinduma biasta okoli leta 2009 pred Kr. r. kralj i kraljica v Bregii, kjer kraljivahta Kurente. Novorojena Kupala je bila od matere v nekom gozdè pušèena,

*) Za pokušnju in v prevdar.

kjer su zveri se za nju pečale i ju preživile. Zaljubila se je bila v mladčca Ata (Atys) Kalasoviča iz Bregije. Kdar je bivala nosna, je dal Man Atata zveram vreči, za to je um zgubila; po deželi je nastopila kuga i glad. Ko su proricališča za sovet vprašali, je reklo, da naj Atu pristojin pogreb napraviju i Kupalu po božje česte. Kakor drugi praviju, je bil Ata prvi Kupalin pop, koji je bil tudi njej prvi lep hram postavil i jeje tajne ljudem priporučal. Toti hram je bila potlej uveličila i obogabila surska kraljica, Stratonika.

Kupalini popi su se imenovali Gali (t. j. goli) kir su bili pri svojih opravilah večkrat goli ali nagi, Kurhani, Korenti. Leti su bivali mudrijani, godci i polni šal.

Od začetka slovenske pravlice o Kurenté govoriti se nam tu že samo od sebe ponuja. Korenti, kakor je bilo zgoraj opomnjeno, su h česti Vesté ali Kupalé rajali, zvenčkali, brenkali, piskali i godli. Njih poglavar v Bregii i na Kreše ali Kreté je bil okoli leta 1962 pred Kr. r. Kres, i od tega Kresa je bil vsak poglavar Kurentov imenovan kres. Od Korentov je slovenska pravlica o Kurenté. Se ve da je v njej mnogo iz kerščanstva dostavljeniga. Kar se o njem t. j. o Kurenté pravi, kako da je v nebesa prišel i se posvetil, vtegne biti molikovavska i predkerščanska pripoved od eniga Korenta, kako se je v nebesa pripazil, i molika prevartil. Poznejše je menda to v kerščanska pojetja prenešeno.

Tudi Ata so v Bregii molili, kakor Kupalu. Iz Bregije se je bilo to malikovanje na Kretu zaneslo. Kupaline, Atove i Bogové tajne su obhajali s kragulji, bobni i piščalami. Zavolj Kupaline rodovitnosti su jej žertvovali kakoju svinju, kakoga vola ali kozla. Popi su jej sedé darovali i ruke su na zemlju pokladali. Samsit i smreka sta ji bivala posvečena; samsit zato, ko su bivale piščali iz njega, s kterimi su jej ob darovanje piskali, smreka pa zato, ko je ta boginja Ata stanovitno ljubila. Še dandanašnji je navada reči: Mi dva budeva prijatta dokler bude smreka zelena t. j. vsegdar. Vestinu podobu su narejali hrastovimi vejami ovenčanu v spominj, da su se ljudje, dokler nje ni bilo, želudom živili. To poterjuje tudi beseda želudec, ktera je ravno zato od besede želud speljana. Vesti su turnastu kronu na glavu stavili v spominj, da je ona braniteljica mestam. Ključ, ki ga je v ruke držala, je opominjal zalog, ktere zemlja po zimé v svoja materna persa zapre, i po leté da. Nje voz je bila namalana zemlja. Levi, ki su toti voz vlekli, su pomenili, da ni nič tako divjega, kar bi se z maternoju ljubezniju pokrotiti ne dalo. Rimljane su tudi nekoju manju Vestu čestili i ju boginju ognja zvali, kar je bila nekđaj Slavjanam Slava ali Agnaji. Manjej Vesté na čest su divice, Vestaljke imenovane, večni ogenj kurile. Ime „Vesta“ opominja na slovensku besedu „nevesta.“ Rimljani su bili ime Vesta od greške besede estia vzeli kakor su Ene toi v Veneti spremenili. Manju (ali manjeju) Vestu su z ognjem čestili. Kakor su se Ljudi, Persi i Rmeni (Armeni, Jermeni) v hram Agnajin ali Slavin ob vsih važnih slučajah shajali, se posovetvat, tako su Rimljané vsu sreću carstva na Vestin ogenj stavili, i će je toti ugasnil, su se vsa državna i osobujna opravila nehala. Noben Ljud, Pers ali Rmen se ni brez Agnajniga sojeta česa vlotil. Nekako tako zaupanje zagledamo do Veste pri osobejuh Rimljanah. Agnajé, slave su bila najgorša dekleta posvečena. V njej službé su se smela z mužinama pečati, brez da bi bila v očeh ljudstva zato kaj omadeževana. Per

Rimljanah su bila dekleta tudi Vestè posvečena pa s tim razlučkom, da bi bila živa v zemljo zakopana, ktera bi bila obljubo divištva prelomila.

Slavjanè su bili boginju Agnaji (Anaitis) ali Slavju iz Indije v malo Aziju z seboj prinesli. Ščasoma su Kupalu v maloj Aziji rojenu namesto nje čestiti, i jej ravno tak čest z ognjem skazovati začeli. Odtud je bilo morebiti prišlo, da su bili enako med Rimljane dve boginji, malo i veliko Vestu zanesli, kterih pa tudi Rimljanè po razgledè Slavjanov menda večkrat nisu ene od druge razlučili.

Ko je bila Kupala ali Vesta mati vsega, kar zemlja rodi, su Slavjanè njej god praznovali pred žetvoj, ko je najdaljši dan. Zvečer su velik ogenj napravili, i ko se ogenj tudi kres (od tod kresati ali ogenj delati (imenuje, su rekli, da kres kuriju ali žgeju, kakor tudi mi pravimo, da ogenj kurimo. Rusi imenujeju (svetiga Ivana) Kerstitelja ali Kresnika »Kupalj« i svetu Agripinu, ko je o kresi, »Kupaljnica« kakor deju od kupati se, kir se tačas začneju kupati. Od kupati, kar se hoće tudi reći očistiti ali kerstiti, ima menda Kupala ime. Zlasti se še od kupati t. j. očistiti ali kerstiti nje ime kaže, ako pomislimo, da su bili nejeverci h čestè Kupale ali Veste postavili neki kerst, kteriga su keršćanskimu svetimu kerstu nasproti stavili, kakor budmo pozduje vidili. Ime Kupala bi pa vtegnilo tudi od tod biti, ko je ta boginja po nmenju molikovavcov kupe dobrot delila. Okoli kresa so skakali, peli i rajali. Gospodar Kurentov se je tudi vselej Kres imenoval. Spominj kresa se je še obdržal, li namen je prenarejen, da zdaj Kristjanje s kresovanjem svetega Ivana Kresnika častè. Da je to nekđaj Kupalin ali Vestin god bival, spričuje dandanašnji nekoliko pesem krajnskiga naroda, ena med njimi se začne: »Fantiči, dekliči kresujejo, Žitnoga polja varujejo.« Naprej je na keršćansko obrnjena: »Varuj ga Bog in sveti Duh« i. t. d. glej Pesem krajnskiga naroda I. zvezik 16 — 18 stran. Pripoveduje se tudi, da su nekđaj na kresni večer živali govorile i posebne reći razodevale, menda v spominj, da je god matere vseh živad i zver, ktere su ju nekđaj, ko je bila zaveržena, preživile. Tudi iz cvetlic, kresnice imenovanih, si nekteri ljudje dalje ali kraje življenje na kresni večer prerokujeju. V nekterih krajih krajnskiga je bila i morebiti je se, navada kresni večer do polnoči zvoniti. Res, da ljudje to na keršćanstvo obraćaju; pa nekđaj so Koreniti tudi h česti Kupale zraven kresa zvončkali i piskali. Iz šale pravimo, da je pustni večer god svetiga Kurenta. Toj večer v nekterih krajah, postavim krog Ljubljane, otroci nosiju na dolgih rantah prižganu slamu, i ž njoj semtertje skaćeju; v drugih krajah gormadu zakuriju, kakor o kresè. To vse su ostanki i spominki nekđajnih časov.

Okoli leta 180 po Kr. r. su bili kumiroslužitelji osebeno žrtvu znajdli za zbrisovanje pregreh, i su ju svetimu kerstu Kristjanov proti stavili. Ta žertva, kakor Prudenci piše, odpravljaje se tako: V zenlju su skopali globoko jamu, ju pokrili prevrtanimi ali (ili) prebitimi deskami. Viši duhovni (pop) će je očišćevanja potreboval, je šel v jamu v vsej svojej duhovskej opravè. Ravno tako je moral notri i vsak, kdor je bil za očišćevanje namenjen. Kdor je bival notre, nastavljaje obleku, glavu, oči, usta, ušesa, da je skoz desku kerv lovil od živali, kтеру nad njem klavahu. Če su vola klali se je ta žertva zvala turobol ali turobol. Če je bil oven ali kozel zaklan, se je to zvalo kriobol ali cegobol. Ko je bil dar doklan, su popi mervu žival od jame zlekli. Zđaj je, kdor je v jamè bil, vun prišel ves kervav, razkazoval se je ljudem, ki su pred nje-

ga padali. Kdor se je tak z Vestnoj ali Kupalnoj pomočju očistiti dal, je bil za dvajset let očiščen spoznan. Tak dar se pa ni samo Vesté opravljaj ampak včasih tudi Atu. Mesta i dežele su opravljale take darove, zdravje cesarju ali sreču cesarstvê sprostiti. Če je bil kak poseben tak človek očiščen, su ga tudi posebno zapisali. Tudi ženske su bile h tomu očiščevanju puščene, i po dvoje oseb se je lahko združilo ga zadobiti. To očiščevanje se je tudi opravljalo pri posvečenjê kakoga Vestniga budi si že višega ati nižiga popa.

Opombe h sostavkê „Kupala.“

Da budemo Slovenci svoj jezik prav izobražali, glejmo posebno staroslovenščine i rusovščine; ti dve ste si z našim jezikom v najbližnjem rodê. Rusko jih največ govori; pravila pa, ktera so tudi zavolj starosti spoštovati nam kaže staroslovenščina. Ako hočemo vsi Savjani do eniga občega jezika pripraviti, se nam spet ta dva jezika ali narčêja najbolj priporočata. Zato sm v sostavkê „Kupala“ poskušal se od naše strani enu stopnju bliže ruskoga pomaknuti, i to tak, da bi vender prostim Slovincam še umeven ostal. Še kaka stopnja bi se dala storiti, pollej bi bilo pa dosti. Kaj več bi se smelo v občem jeziku zgoditi, kjer ta ne bude toliko ozira na prosto ljudstvo terjat. V rečenom sostavkê sm nekatere **o**, ki nas od drugih Slavjanov oddaljšujeju v **u** spremenil. V solnce (lat. sol, roža (lat. rosa) molčati i. t. d. Slovenci i Rusi zgovarjamo **o**; zakaj bi torej sunce, ruža, mučati i. t. d. pisali? Če se ilirščine učimo, z ufoj ne vpeljumo v svoj jezik nje napak, kterih ima senterije še več. Naše končnice **iga**, **ega**, **imu**, **emu** bi nas najmanj motile, če bi od imenitelniga roditeljni i dateljni padež speljevali na primer od dobri, dobrobriga; od dobro dobroga; od vse, vsega pollej tudi dobrimu i dobromu od možk. dobri i od srednj. dobro ter vsemu od vse; saj sta **i** i **e** v tih končnicah polglasnika, ktera v izgovarjanjê nič ne spremenita. Edinost budemo pa najpred dosegli, če se v tom ilirskoga **oga** i **omu** primemo i tudi v tih končnicah **o** kot polglasnik izrekujemo. Končnica **ago** postavim dobroga je pa ruska napaka, ktere nam tudi ni posnemati. V dateljnom i predložiteljnem ili skazavnom padežê imen namest **u** ili **i** lahko **e** rabimo, mi tu končnicu kot poglasnik zgovarjamo; če bo hotel kdaj kak Rus naše bukve brati naj pa ta e po svoje zategne, postavim: pri slonê, kravê. Tudi napol pretekli čas, kakor je še v ilirskom sm enkrat postavil za poskušnju, kako bi se kaj slovenščine oblegel. Tot moj sostavek je poskušnja, marsikaj poskusimo, kar je dobroga se primimo. Ko bi mi Slovenci tako rusili, kakor nekteri zmed nas ilirčiju, ej Bogu, bilo bi horošo, ali kakor se po naši reče, gorše; naj sicer kdo pravi, kar hoče.

Požencan.

Književni pregled.

* Kakor je znano, izdaja g. Bogoboj Atanacković svoje leposlovne spise pod imenom: „Pupoljci.“ Drugi svezek se ravno v Medakovičevj tiskarni v Novosadu natiskuje in bo še tega mesca gotov. Obseže drugi del romana: „dva idola.“ Cêna mu bo 30 kr. sr.

* Tretji svezek „Pražskega posla“, ki je te dni izšel, obseže: Bůh razsoudil, povédka iz vesniškega življenja; dalej: „Benjamin Franklin — Otevřené psani — Ludvik Napoleon in še nekaj drugih drobtinc.

* Stavropigianski institut v Lvovu razpisuje po „Zorji galickej naročilo na „istoriju drevnjago Galicko — Ruskago knjažestva“ od G. Zubricka v rusinkem jeziku. Osnovana je na starih letopisih in bode v 3 delih okoli konca mesca avgusta na svitlo prišla.

* Poljsko slovstvo. Slavni pisatelj J. L. Kraševsky je spet novo zgodovinsko povést pod imenom „Kordecki“ v dveh delih izdal. — V Vilni je izdal J. Kořenovsky: „Wedrowki originala“ in veselo igro „Druga žena.“ — Pisovatelj Trippin je oglasil, da bo svoje prelepe povésti iz občanskih hispanskih bojev pod imenom: „Pan Zygmunt v Hiszpanii“ v 4 svezkih v Varšavi na svitlo dal. — V Vroclaviu je na svitlo prišla povést: „Krol Zamczyska od Kaniowsky-ga.

* Ruski časopisi povejo, da je carska biblioteka na novo otvorena. Najde se v njej okoli 20000 preimunitnih rokopisov. Med najimunitniše se štejejo: Evangelium slovansko imenovano Ostromirovo iz IX. stoletja; kos lista sv. Pavla; evangelium gerške cesarovne Theodore, na šarlahovem pergamenu s zlatimi in srebrnimi pismeni pisano itd.

Z m e s.

Redka pokoršina.

Léta 1598 nastopi vladarstvo ruske carevine Boris Fedorovič. Kmalu mu dohajajo poslanci različnih deržav, mu k nastopu srečo vošit, in med njimi tudi poslanec mogočne Persije. S veliko častjo, kraljevo slovesnostjo vladar Persianca sprejme, vse imenitosti Moskve mu pokaže in zadnjič ga še na Ivana velicega, najvišji stolp veličanskega Křemla pripelje. Oberneta svoj pogled na globoko podnožje, zavzameta se, stermi prelépega ozira. V solnčnej svetlobi se Moskva pod njima razprostira, iz zelenih vertov, pozemeljskih rajev, hiše kipé; strehe s pozlačenim bakrom pokrite v bliščavi goré, marljivi ljudje svoja dela opravljajo. Ko se prvi čuti stermenja in radosti vležejo, se jameta o pokoršini in vdanosti podložnih pogovarjati. V neskončnej hvali pripovéduje Boris, da bi se na njegovo povelje vsak Bojar v strašno globočino zadrevil. Persianec se mu nevrno posmehlja. Brez odgovora migne Boris služitelju, mu nekaj na uho pošépta — in na mah jo vdere služitelj naprej. Vladar in poslanec se spet dalej poměnkujeta. Skorej brez sape pridahiti plemeniteu Bojar; ponižno se mu v službo ponudi. „V tvojej moči je — izusti Boris — me prenaglega bahanja rešiti. Spusti se doli v tole brezdnó; naj poslanec vidi občno ljubězen do mene.“ Globoko se Bojar veljakoma priklone, položi svojo roko na persi, oberne oči proti nebu, se povzdigne čez paž (Geländer) in ko bi trenul, se zadervi v globočino, predenj ga Boris, ki ga je le skusiti hotel, ustaviti more. Častitljivo pokop-lejo njegove ostanke; njegovim sinom pa Boris naj višje službe podeli. Ni se zamogel načuditi persianski poslanec slavenskej podložnosti, pokoršini in zvestobi.

* Bogati ruski grof Demidov je francoske akademii navkov naznanil, da bo v kratkem svoja cestò do Sibirije nastopil, in da misli tri leta tam ostati. Tudi meni 25 — 26 osob: umetnikov, spisateljev in učenih seboj vzeti, da bi ga pri tem za znanstvo toliko imenitnem predsezetju podpirali. Zatorej se je na imevano akademio obrnul, da bi mu sporočiti dala, na kaj se ima pri tem posebno gledati.

* Iz statističnih razkazov pruskega kraljestva je viditi, da tam 2,173,000 Nemcev prebiva in sicer 2,036,000 Slavjanov in 137,000 Litvinov. Skoraj sedmi del vsih pruskih stanovnikov so taj Slavjani in Litvini.

* Visoko ministerstvo uka je g. Andreja Einspielerja, vrednika „šolsk prijatelja“ in zač. vodja društva sv. Mohora, za kateheta in zač. učitelja slovenščine na realnej šoli v Celovcu postavilo in je tudi že svojo službo nastopil.

S m ě š n i c e.

„Koliko jih je dans zamerlo“ pobara enkrat zdravnik služabnika ho'nišnice. „Devel, gospod zdravnik.“ — „Kako to?“ — mu odverne zdravnik — saj sim deseterim včeraj leka (zdravila) zapisal? — „Tako je gospodiče! pristavi služabnik — vendar deseti ni hotel vašega leka vzeti.“

Neki ptujec ravno iz ljubljanskega kolodvora na dunajsko cesto stopivši vpraša memogredočo Krajnico: „Kam derži tale cesta?“ Ona ga prijazno pogleda in šaljivo odgovori: „Gospod, kamor kdo će.“ —

Po g. V. Kurniku nabrane besède.

Periti, stücken; umber, Knorren, umbrast, a, o knorrig; germusel, Flaus, Bündel; paž, Geländer; Bretterwand, opažen, a, o bekleidet; viteza s jeklom opažena; gergrati, röheln; žlemperska, Fallthür; cejak, Kleks, cejakati, kleksen; družin, a, o gesellig; sterlincati, herumspringen, sterlincovt, Springinsfeld; mozniuk, Dohel; polza, Gleitholz am Wagen; sklepec, Sceel (ne Klepper.)

Društvo sv. Mohora v Celovcu.

Dalej so pristopili: 64. g. Andr. Pečovnik, fajm. v Št. Pavlu; 65. g. Fr. Burja, kapl. na Vranskem; 66. sl. farna bukvarnica v Brazloyčah, 67. g. Jož. Rozman, korar v Št. Andreju; 68. g. Oroslav Klančnik, 69. g. Jož. Jeraj; 70. g. Fr. Kenne; 71. g. Dav. Kovačić; 72. g. Mih. Krofič; 73. g. Jož. Rehov. Vsi bogoslovci 4. l. v Št. Andražu; 74. g. Pet. Kozler, namestnik derž. pravda. v Tominu; 75. Drag. Pencin, kapl. v Tominu; 76. g. Jan. Hafner, dekan v Kapli; 77. g. Fr. Cvetko, nadžupn. v Ljutomeru; 78. g. Ant. Suhač, kaplan; 79. g. Mat. Dolinar, kaplan; 80. g. Drag. Huber, teržni pomagavec; 81. g. Gabr. Postružnik, učitelj. Vsi u Ljutomeru; 82. g. Janez Kolar, kapl. v Podgorjah; 83. g. Ana Auer, učenka v Podgorjah; 84. g. Jan. Kometar, mnski spovednik v Celovcu.

(Dalje sledi.)